

Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar “Niġġieldu l-korruzzjoni fl-UE: nindirizzaw it-tħassib tan-negozji u tas-soċjetà ċivili”

(opinjoni fuq inizzjattiva proprja)

(2016/C 013/11)

Relatur: is-Sur Filip HAMRO-DROTZ

Korelatur: is-Sur Pierre GENDRE

Nhar is-16 ta' Ottubru 2014, il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew iddeċieda, b'konformità mal-Artikolu 29(2) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu, li jhejji opinjoni fuq inizzjattiva proprja dwar

“Niġġieldu l-korruzzjoni fl-UE: nindirizzaw it-tħassib tan-negozji u tas-soċjetà ċivili”.

Il-Kummissjoni Konsultattiva dwar il-Bidliet Industrijali (CCMI), inkarigata sabiex tipprepara l-hidma tal-Kumitat dwar is-suġġett, adottat l-opinjoni tagħha nhar il-15 ta' Lulju 2015.

Matul il-510 sessjoni plenarja tiegħu li saret fis-16 u s-17 ta' Settembru 2015 (seduta tas-16 ta' Settembru), il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew adotta din l-Opinjoni b'184 vot favur u astensjoni waħda (1).

1. Rakkomandazzjonijiet

1.1. L-UE għandha tiżviluppa mill-aktar fis possibbli **strategġija komprensiva u koerenti fuq perjodu ta' hames snin kontra l-korruzzjoni, li tinkludi pjan ta' azzjoni, approvata mill-presidenti** tal-Kummissjoni Ewropea, tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill Ewropew. Il-presidenti tal-UE u l-istituzzjonijiet tal-UE għandhom **jieħdu l-impenn li jinkludu objettivi ċari kontra l-korruzzjoni fil-programmi tagħhom**, kif ukoll fil-kooperazzjoni interistituzzjonali. Għandu jkollhom agenda li tħares 'il quddiem u għandhom jiffokaw fuq kwistjonijiet trasversali kontra l-korruzzjoni fi hdan l-UE u fir-relazzjonijiet esterni tal-UE, fuq zieda fl-appoġġ lill-Istati Membri u kooperazzjoni transnazzjonali msahha kif ukoll fuq it-titjib tal-integrità tal-istituzzjonijiet u fuq il-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-UE. **Il-promozzjoni tat-trasparenza u l-prevenzjoni tal-korruzzjoni** għandhom ikunu objettivi ewlenin tal-politiki kollha tal-UE. L-istrategġija għandha tqis ir-rakkomandazzjonijiet li saru f'din l-opinjoni.

1.1.1. **L-ewwel prijorità għandha tkun li l-Istati Membri jiġu appoġġati fl-isforzi tagħhom biex jimplimentaw u jinfurzaw** strumenti nazzjonali, internazzjonali u Ewropej eżistenti.

1.1.2. **Il-progress relatat mal-istrategġija għandu jiġi rivedut** bhala parti mill-eżerċizzju tas-Semestru Ewropew, waqt li jitqiesu r-rapporti kontra l-korruzzjoni u l-istħarriġ regolari tal-Kummissjoni. Il-prevalenza tal-korruzzjoni għandha titqies ukoll fil-monitoraġġ tal-UE dwar kif l-istat tad-dritt jiġi rispettata fl-Istati Membri, u indirizzat b'mod speċifiku bhala parti mill-kondizzjonalità tal-programmi ta' appoġġ ekonomiku miftiehma mal-Istati Membri u l-pajjiżi terzi.

1.2. **Il-kooperazzjoni transnazzjonali msahha u inkluziva kontra l-korruzzjoni** għandha tkun il-kuncett ewlieni tal-istrategġija:

1.2.1. Il-Kummissjoni Ewropea u l-Istati Membri tal-UE għandhom **isahhu l-kooperazzjoni transnazzjonali kontra l-korruzzjoni** fil-kuntest tal-istrategġija Ewropea ta' Sigurtà Interna 2015-2020 imġedda, COM(2015)185, **isahhu l-koordinazzjoni** fost il-korpi rilevanti (OLAF, Eurojust, Europol, l-Ombudsman, il-Qorti tal-Awdituri) u **jiżguraw ġestjoni effettiva** tan-Netzwerk Ewropew Kontra l-Korruzzjoni (EACN). Huma għandhom **jespandu l-iskambju tal-aħjar prattiki u jsahhu l-koordinazzjoni u l-kooperazzjoni bejn il-prosekuturi pubbliċi nazzjonali** fil-każijiet kriminali transkonfinali, pereżempju fl-irkupru u r-ripatrijazzjoni tal-assi kriminali.

1.2.2. Il-Kunsill Ewropew għandu **rwol prinċipali ta' tmexxija** u jista' jixpruna l-ġlieda kontra l-korruzzjoni billi:

— iniedi programmi sabiex **jiġu promossi l-gharfien u l-edukazzjoni fl-Istati Membri dwar: il-valur tal-integrità fis-soċjetà u l-ekonomija**: in-natura u l-firxa tal-korruzzjoni fil-politika, il-ġudikatura u l-amministrazzjoni pubblika; ir-rwol tal-korruzzjoni fit-trażżin tal-libertà tal-midja, il-firxa tal-kriminalità organizzata u t-tnaqqis tal-kompetittività; u għal ftuh ta' dibattitu sostantiv dwar il-futur tal-governanza demokratika fl-Ewropa;

- jinkoraġġixxi u jintroduċi **miżuri li jilqgħu kontra l-korruzzjoni**; billi jiġu inizjati f'dan il-kuntest anke azzjonijiet għar-rieżami u l-promozzjoni tal-implimentazzjoni tal-UNCAC fi hdan l-UE, (b'konformità mal-Artikolu 63 tal-UNCAC u r-Riżoluzzjoni 3/1);
- **iżid l-isforzi biex issir l-approssimazzjoni tal-leġislazzjoni kriminali nazzjonali**, fejn dawn saru ostaklu għal investigazzjoni u prosekuzzjoni effettiva ta' każijiet ta' korruzzjoni. Għandha tingħata attenzjoni partikolari sabiex jiġu **armonizzati d-definizzjonijiet tal-korruzzjoni** u tal-kunflitti ta' interess. Dan jista' jinkiseb preferibbilment permezz ta' leġislazzjoni tal-UE jew permezz ta' oqfsa bħall-“Metodu Miftuh ta' Koordinazzjoni” bil-ghan li jiġu identifikati profili leġislattivi bħala gwida għall-Istati Membri;
- jilhaq qbil mingħajr dewmien dwar ir-Regolament li **jistabbilixxi Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew (UPPE)** u r-regolament imgedded dwar **il-Eurojust**.

1.2.3. **Is-Summit Soċjali Tripartitiku** għandu, abbażi tal-Artikoli 152-155 tat-TFUE, iqis kif id-djalogu soċjali kemm fil-livell orizzontali kif ukoll f'dak settorjali jista' jikkontribwixxi għall-isforzi ta' prevenzjoni u l-ġlieda kontra l-korruzzjoni.

1.2.4. Għandhom jissahhu **l-konsultazzjoni u l-involvement tas-soċjetà ċivili**, abbażi tal-Artikolu 11 tat-TFUE, kif ukoll **tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u tal-Kumitat Ewropew tar-Reġjuni**, fir-rigward tal-inizjattivi tal-UE kontra l-korruzzjoni.

1.2.5. L-istituzzjonijiet tal-UE u l-korpi rilevanti għandhom, f'kooperazzjoni mal-Istati Membri, jintensifikaw l-azzjonijiet biex **iqajmu kuxjenza fost il-pubbliku** dwar kif iċ-ċittadini jistgħu jiġu involuti fil-ġlieda kontra l-korruzzjoni, waqt li jiġu enfasizzati d-drittijiet u r-rimedji disponibbli taht il-liġi tal-UE. Tkun meħtieġa kampanja ta' informazzjoni mmirata lejn il-midja tal-massa, pereżempju biex jiġu ċċarati l-mezzi disponibbli għaċ-ċittadini biex jiġu rrapportati s-suspett ta' korruzzjoni u l-użu hażin tal-fondi tal-UE. Dan għandu jmur id f'id ma' trasparenza akbar dwar kif qed jintefqu l-fondi.

1.3. L-UE għandha, minbarra l-miżuri leġislattivi, tnedi u tappoġġja miżuri alternattivi biex **jiġu promossi l-adozzjoni u l-implimentazzjoni ta' konformità, kif ukoll kodicijiet u standards kontra t-tixhim u l-korruzzjoni f'kumpaniji individwali**, f'konformità ma' strumenti u linji gwida internazzjonali, settorjali u Ewropej. Il-kuncett ta' involviment trasparenti u inkluziv tal-partijiet interessati rilevanti, inklużi l-impjegati, jista' jkun parti mill-implimentazzjoni ta' kodici ta' etika (li jinkludi wkoll dispożizzjonijiet dwar żvelar ta' informazzjoni protetta) mill-kumpanija individwali. Il-kumpaniji madwar id-dinja għandhom ikunu obbligati jkollhom sistema ta' ġestjoni kontra l-korruzzjoni li għandha tintgħażel għall-proġetti li jkunu rċevew fondi tal-UE.

1.3.1. L-UE għandha tuża wkoll it-tiġdid tal-Istrateġija tal-UE dwar ir-Responsabbiltà Korporattiva sabiex, bl-għajnuna tal-assoċjazzjonijiet tan-negozji, l-imsieħba soċjali u dawk kummerċjali, teżamina kif jistgħu jinxterdu b'mod wiesa' l-aħjar Prattiki dwar il-governanza u l-etika korporattivi.

1.3.2. Il-Kumitat jilqa' d-direttiva reċenti dwar ir-rappurtar mhux finanzjarju, li tobbliga lill-kumpaniji kbar tal-UE li jhejju rapporti dwar l-istandards tagħhom ta' konformità u dawk etiċi. Din għandha **theġġeg lill-kumpaniji biex jiżguraw li l-istandards kontra l-korruzzjoni, inklużi mekkaniżmi ta' twissija adegwati, jkunu mharsa tul il-katina tal-provvista tagħhom** u li anke l-intrapriżi ż-żgħar u ta' daqs medju jadottaw miżuri proporzjonati.

1.3.2.1. Dan jikkonċerna b'mod partikolari l-provvista ta' riżorsi naturali li hafna drabi jkunu sors ta' vulnerabbiltà għall-korruzzjoni. L-UE tista' tibni fuq l-aħjar Prattiki fis-settur tal-forestrija u l-approċċi regolatorji għall-minerali ta' kunflitt fl-Istati Uniti. F'dan il-kuntest, il-Kummissjoni Ewropea għandha tiżgura approċċ konsistenti fir-reviżjoni tal-istrateġija tagħha dwar il-materja prima. Għandha taħdem ukoll ma' rappreżentanti tan-negozju fil-livell Ewropew biex tiżviluppa approċċ koerenti u konsistenti sabiex tinqered il-korruzzjoni fil-katina tal-provvista.

1.4. Il-Kummissjoni Ewropea għandha terġa' **teżamina** d-direttivi **dwar l-akkwist pubbliku**, speċifikament biex tara kif jistgħu jittejjbu t-trasparenza u l-affidabilità tal-proċeduri. Għandha tissorvelja b'mod proattiv kif l-Istati Membri (anke fil-livell reġjonali u lokali) jimplimentaw id-dispożizzjonijiet eżistenti dwar **il-prevenzjoni tal-kunflitti ta' interess u favoritiżmu** u ttipprovdi linji gwida aktar dettaljati fejn meħtieġ. Ir-regoli dwar l-akkwist pubbliku għandhom ikopru l-kumpaniji kollha, irrispettivament mill-orijini.

1.4.1. Il-Kummissjoni Ewropea għandha tiżgura li jkun hemm mezzi xierqa sabiex tiġi rrapportata l-korruzzjoni fil-proċeduri tal-akkwist pubbliku fil-livell nazzjonali u lokali, u li jkun hemm possibbiltajiet aħjar għal rimedju – inkluż minn partijiet oħra apparti dawkl huma direttament affettwati. L-UE u l-Istati Membri għandhom jippromovu **livell għoli ta' trasparenza** f'dawn il-proċeduri. Huwa apprezzat li l-akkwist elettroniku ser isir standard; Għandu jitqajjem għarfien dwar il-fatt li l-informazzjoni dwar il-proċess tal-offerta u l-kuntratti rebbieha hija disponibbli fuq il-pjattaforma elettronika tal-UE, TED (Tenders Electronic Daily), f'formati li jistgħu jiġu aċċessati u analizzati faċilment.

1.4.2. Il-kumpaniji li jagħmlu offerti għal kuntratti ta' akkwist pubbliku għandhom jipprovdu informazzjoni dwar is-sjeda tagħhom, inkluż is-sid benefiċjarju tal-kumpanija. Il-kumpaniji l-kbar li jagħmlu offerti għal kuntratti għandu **jikkollhom kodiċi soda kontra t-tixhim u kontra l-korruzzjoni** (f'konformità mal-istrumenti/linji gwida internazzjonali, Ewropej u settorjali). L-iżvelar tal-informazzjoni għandu jirrispetta l-protezzjoni tas-sigriet kummerċjali (ara l-Opinjoni tal-KESE INT/145) u m'għandhux jiġi m'fixkel minn differenzi fil-leġislazzjoni nazzjonali dwar il-protezzjoni tad-data.

1.4.3. L-UE għandha thegħeġ l-użu ta' sanzjonijiet, u bhala rikors għal sanzjoni finali, l-eskluzjoni minn offerti ta' akkwist pubbliku, għal tul ta' żmien proporzjonat, kif ukoll miżuri ekwivalenti għal persuni fis-settur pubbliku, bhala deterrent kontra l-korruzzjoni. Il-Kummissjoni Ewropea, il-Bank Ewropew tal-Investment u l-Istati Membri tal-UE għandhom joholqu sistema mifruxa mal-UE ta' esklużjoni reċiproka li tintegra sistemi ta' esklużjoni fil-livell Ewropew u dak nazzjonali u li tiżgura li persuni korrotti jiġu pprojbiti milli jippartecipaw f'offerti pubbliċi fl-UE, kif jipprevedu d-direttivi ta' akkwist għodda tal-UE (2014/24 and 25). Il-persuni fis-settur pubbliku għandhom jiffaċċjaw konsegwenzi ekwivalenti. Din l-eskluzjoni għandha fuq kollox tiġi kkunsidrata f'każijiet meta kumpanija tkun giet kundannata għal ghemil hażin, jew tkun naqset milli **tistabbilixxi miżuri preventivi kontra l-korruzzjoni**. Is-sistema għandha tagħmel konċessjonijiet għal kumpaniji li jkunu wettqu riformi u hađu passi xierqa sabiex jipprevjenu milli jsehhu atti korrotti ("awtopulitura"). Għandu jiġi promoss l-użu ta' "patti tal-integrità" – impenji mill-awtoritajiet pubbliċi u negozji għal standards oghla ta' trasparenza u integrità fl-akkwist pubbliku. Jeħtieġ li tinghata attenzjoni aktar stretta lill-imġiba etika u l-obbedjenza f'kumpaniji li huma proprjetà tal-Istat u tal-amministrazzjoni pubblika, kemm fil-livell nazzjonali kif ukoll fil-livell reġjonali/lokali.

1.5. L-UE għandha **ttejjeb it-trasparenza tal-flussi finanzjarji** madwar l-UE. Il-leġislazzjoni reċenti biex tittejjeb it-trasparenza tas-sjeda korporattiva bhala parti mir-raba' Direttiva Kontra l-Hasil tal-Flus hija pass milqugh, iżda hemm **bżonn ta' informazzjoni pubblika** dwar is-sidien li jibbenefikaw minn trusts u strutturi korporattivi oħrajn. It-trasparenza tal-flussi finanzjarji internazzjonali tittejjeb fuq kollox permezz ta' rappurtar korporattiv imsahhah, abbażi tal-linji gwida settorjali u internazzjonali u l-leġislazzjoni rilevanti tal-UE li tkun teħtieġ lill-kumpaniji multinazzjonali jirrapportaw data finanzjarja ewlenija fil-pajjiżi fejn joperaw.

1.5.1. Il-**konformità tal-banek** mal-leġislazzjoni applikabbli tal-UE għandha tittejjeb. F'dan il-kuntest, il-Kummissjoni Ewropea u l-Awtorità Bankarja Ewropea għandhom jiehdu rwol aktar attiv biex jiżguraw li n-nuqqasijiet fl-implimentazzjoni tar-regoli fi Stat Membru partikolari ma jdgħajfux is-sistema globali. Il-Kummissjoni Ewropea għandha wkoll tuża l-kompetenzi tagħha biex tarmonizza s-sanzjonijiet kriminali f'dan il-qasam biex jiġi żgurat li jkun hemm sanzjonijiet dissuważivi adegwati fil-ġurisdizzjonijiet kollha tal-UE. L-Istati Membri għandhom jiġu ggwidati wkoll biex jistabbilixxu offiċi kriminali għall-**arrikkiment illeċitum**wettaq intenzjonalment minn uffiċjal pubbliku, kif iddikjarat fl-Artikolu 20 tal-UNCAC."

1.6. F'haġna każijiet, l-espożizzjoni tal-korruzzjoni tiddependi fuq ir-rieda tal-informaturi biex jikxfu s-sitwazzjoni, sakemm dan isir b'intenzjoni tajba u b'raġunijiet raġonevoli. Il-Kummissjoni Ewropea għandha tfittex modi alternattivi biex tiġi **promossa protezzjoni tal-informaturi**, twettaq studju dwar il-fattibbiltà ta' strumenti fil-livell tal-UE, possibbilment regolament jew direttiva, filwaqt li jitqiesu l-linji gwida settorjali u internazzjonali u r-riżoluzzjonijiet rilevanti tal-Parlament Ewropew. Ir-rispett tal-privatezza u s-sigriet kummerċjali ma' għandux iżomm lura l-espożizzjoni ta' korruzzjoni (id-Direttiva 2013/36 (CRD IV)). Għandhom jiġu stabbiliti dispożizzjonijiet ta' salvagwardja adatti biex jipproteġu lill-partijiet rilevanti minn żvelar hażin ta' informazzjoni protetta.

1.7. Id-distribuzzjoni u **l-infiq tal-flus tal-kontribwenti tal-UE** permezz tal-fondi strutturali u ta' investiment tal-UE (inkluż il-FEIS) jipprezentaw riskji għall-użu hażin, kif juru l-esperjenza u r-riċerka. Il-frodi ta' spiss hi marbuta mal-korruzzjoni iżda l-investigazzjoni tiġi mfixkla mid-dgħufijiet fil-kooperazzjoni bejn l-UE u l-awtoritajiet nazzjonali. L-UE għandha tiegħu rwol aktar prominenti fil-monitoraġġ/l-awditjar tal-użu tal-finanzjament abbażi tal-**kunċett li l-korruzzjoni u l-frodi ma jiġux tollerati. L-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew** (UPPO) għandu jiġi stabbilit bħala uffiċċju indipendenti u effiċjenti Ewropew li jkollu riżorsi adegwati sabiex jinvestiga u jipprosekwixxi mhux biss ir-reati li jolqtu l-finanzi tal-UE, iżda wkoll l-offiżi transkonfinali serji bħall-korruzzjoni, kif stabbilit fit-Trattat ta' Lisbona. Għandhom jissahħu wkoll il-kapaċitajiet tal-Eurojust peress li xi drabi jiġu involuti wkoll pajjiżi terzi li mhumiex koperti mill-UPPO.

1.8. L-UE għandha tintensifika **l-partecipazzjoni tagħha fl-isforzi kontra l-korruzzjoni fix-xena globali**. Din għandha tinkludi **dispożizzjonijiet b'saħħithom kontra l-korruzzjoni fil-ftehimiet** mal-pajjiżi terzi. Għandu jkun hemm dispożizzjonijiet stretti ta' kundizzjonalità fil-programmi ta' finanzjament (qabel l-adeżjoni, viċinat, fondi ta' kooperazzjoni għall-iżvilupp u għajjnuna barranija, eċċ.) fir-rigward tal-ġlieda u l-prevenzjoni kontra l-korruzzjoni (anke għall-protezzjoni tal-fondi stess). Iridu jiġu implimentati mekkaniżmi robusti sabiex jiġu mmonitorjati l-implimentazzjoni u l-effettività.

1.8.1. Għandhom jittiehdu miżuri biex kemm fis-Suq Intern kif ukoll fix-xena internazzjonali jiġu protetti b'mod effiċjenti l-kumpaniji tal-UE li josservaw l-istandards etiċi kontra kompetituri minn pajjiżi terzi, li jinjoraw tali dispożizzjonijiet. Wieheċ mill-elementi ta' protezzjoni għandu jkun li "l-kundizzjonijiet tal-kuntratti għandhom jiġu abbozzati b'mod li jallokaw b'mod ġust ir-riskji assoċjati mal-kuntratt" (il-premessa 65 tar-Regolament CEF 1316/2013). Dan il-prinċipju għandu jiġi inkluż fit-test tal-istrumenti kollha tal-UE li jittrattaw il-fondi tal-UE.

1.8.2. L-UE għandha wkoll issahħha l-isforzi sabiex **tipprevjeni li s-sistema finanzjarja tagħha ssir rifuġju sigur għall-flus miksuba b'mod illegali**. Pereżempju l-ġrajjet fl-Afrika, fil-Lvant Nofsani u fl-Ukraina f'dawn l-aħhar snin urew li l-approċċi bilaterali għall-irkupru u r-ripatrijazzjoni tal-assi misruqa mhumiex adegwati. Il-Kummissjoni Ewropea għandha tiegħu rwol aktar attiv fl-ġhotti ta' assistenza u fil-koordinazzjoni biex dawn l-assi misruqa jiġu ritornati lejn dawn il-pajjiżi.

1.9. **L-istituzzjonijiet tal-UE nfushom iridu jiżguraw li dawn huma x-xempju ta' trasparenza, integrità u governanza tajba** b'mod li jstabbilixxi standard għall-Istati Membri. Huwa biss b'dan il-mod li l-istituzzjonijiet tal-UE jkollhom l-awtorità u l-kredibbiltà li jibdew, jiggwidaw u jimplementaw il-miżuri stabbiliti hawn fuq. Għal dan il-ghan, l-istituzzjonijiet għandhom **jimmiraw għal livell massimu ta' obbligu ta' rendikont u trasparenza** fil-proċess tat-tehid ta' deċiżjonijiet, li jkun jinkludi l-holqien ta' "marka legiŝlattiva" għal-legiŝlazzjoni u l-politiki tal-UE – jiġifieri rekord pubbliku u f'waqtu ta' interazzjoni bejn l-istituzzjonijiet tal-UE, l-Istati Membri u daww li jagħmlu l-lobbying – kif ukoll legiŝlazzjoni dwar ir-regiŝtrazzjoni obbligatorja ta' lobbying fl-UE.

1.9.1. L-UE għandha tkun ukoll konsistenti u proattiva **fil-monitoraġġ u l-prevenzjoni tal-kunflitti ta' interess**, peress li dawn jistgħu jinfluwenzaw it-tehid tad-deċiżjonijiet. Għandhom jiġu stabbiliti kumitati tal-etika indipendenti bis-setgħa li johorġu rakkomandazzjonijiet u sanzjonijiet vinkolanti. Fil-pjan ta' azzjoni ta' hames snin imsemmi fir-Rakkomandazzjoni (1) għandhom jiġu inklużi aktar riformi, filwaqt li jitqiesu l-konkluzjonijiet tar-rapporti tal-Kummissjoni u tal-OLAF kontra l-korruzzjoni.

1.10. **IL-KESE għandu** jiehu azzjonijiet bi skop sabiex jikkontribwixxi għall-ġlieda kontra l-korruzzjoni fl-UE:

— jissensibilizza lis-soċjetà ċivili bħala segwitu għall-opinjoni;

— jinvolvi lilu nnifsu fid-djalogu pubbliku-privat rilevanti dwar il-korruzzjoni, kif mixtieq mill-Kummissjoni;

— jindirizza l-ġlieda kontra l-korruzzjoni u l-frodi f'opinjonijiet futuri u jikkunsidra opinjonijiet addizzjonali, inklużi opinjonijiet dwar il-korruzzjoni f'setturi individwali;

- iniedi l-kwistjoni fil-kooperazzjoni mal-KES nazzjonali u l-kuntatti mal-partijiet interessati, kif ukoll fl-attivitajiet esterni tal-KESE;
- jivvaluta r-revizjoni tal-Kodiċi interna ta' Mgiba Amministrattiva Tajba tal-KESE u tal-Kodiċi ta' Kondotta għall-membri tal-KESE, inkluża l-introduzzjoni ta' regoli interni dwar l-informaturi;
- jippromovi kooperazzjoni regolari fil-qasam tal-isforzi kontra l-korruzzjoni fl-istituzzjonijiet tal-UE (il-Kunsill Ewropew, il-Kummissjoni Ewropea, il-Parlament Ewropew), l-aġenziji rilevanti u l-Kumitat tar-Reġjuni;
- jistabbilixxi grupp ta' monitoraġġ kontra l-korruzzjoni.

2. Deskrizzjoni tal-korruzzjoni

2.1. **Il-korruzzjoni hija definita b'mod komuni bhala "kwalunkwe abbuż ta' poter għal gwadann privat" fuq ispirazzjoni mill-UNCAC. L-opinjoni għandha din id-definizzjoni bhala l-punt ta' tluq tagħha.**

2.2. Il-korruzzjoni hija mifruxa globalment. **Il-korruzzjoni fl-Ewropa hija stmata li tiswa lill-kontribwenti tal-UE madwar EUR 120 biljun kull sena** (minbarra frodi tal-fondi pubbliċi tal-UE) li kważi tiswa daqs il-baġit annwali ġenerali tal-UE, ammont li jirrappreżenta wiehed fil-mija tal-PDG tal-UE. Hemm differenzi sinifikanti fil-korruzzjoni bejn l-Istati Membri. F'hafna minnhom il-korruzzjoni tippetra l-livelli kollha tal-hajja pubblika u privata. Fl-introduzzjoni għar-Rapport tal-UE tal-2014 Kontra l-Korruzzjoni, il-Kummissjoni Ewropea tghid li "*Il-korruzzjoni hi ta' dannu gravi għall-ekonomija u s-soċjetà kollha kemm hi ... L-Istati Membri tal-UE mhumiex immuni għal din ir-realtà. Il-korruzzjoni ... taffettwa l-governanza tajba, il-ġestjoni tajba tal-fondi pubbliċi, u s-swieq kompetittivi. F'każijiet estremi, hija timmina l-fiduċja taċ-ċittadini fl-istituzzjonijiet u fil-proċessi demokratiċi.*"

2.3. **Il-korruzzjoni għandha ħafna uċuħ.** Tista' tiġi kklassifikata bhala korruzzjoni fis-settur pubbliku, korruzzjoni fis-settur privat u korruzzjoni politika, skont is-settur fejn din isseħħ. Il-korruzzjoni dejjem tinvolvi mill-inqas żewġ partijiet konsenswali fl-att illegali.

2.3.1. Eżempji tipiċi ta' korruzzjoni huma atti ta' tixhim, kemm fil-forma attiva kif ukoll f'dik passiva, inklużi l-offerta, l-ghoti u l-aċċettazzjoni jew is-solleċitazzjoni ta' vantaġġ bhala incentiv għal azzjoni legali, illegali jew mhux etika, li tista' tkun f'forma ta' rigali, self, miżati, faċilitazzjoni tal-pagamenti ("minn taht"), benefiċċji ("kick-backs") u vantaġġi oħra bħal tnaqqis fit-tassazzjoni, viżi, servizzi, sponsorizzazzjoni u donazzjonijiet. Il-korruzzjoni f'hafna każijiet hija marbuta wkoll ma' prattiki illegali oħra, bħall-iffissar tal-prezzijiet, l-immanuvrar tal-offerti, il-ħasil ta' flus, l-arrikkiment illegali, ir-rikatti u l-frodi. Hija preżenti wkoll fi tranzazzjonijiet inqas taṅġibbli bħall-favoritiżmu u n-nepotiżmu fil-ħatra ta' uffiċjali pubbliċi, l-eżerċitar ta' influwenza u l-iskambju ta' favuri, il-klijenteliżmu, l-immunità mhux etika, l-amnestija u prattiki ta' privatizzazzjoni, it-tixhim tal-awtoritajiet ġudizzjarji u tal-pulizija, il-finanzjament tal-partiti politiċi u l-immanuvrar tal-kampanji elettorali. Kunflitti ta' interess mhux regolati jew ġestiti ħażin jistgħu jwasslu għall-korruzzjoni, pereżempju meta pożizzjonijiet profitabbli f'kumpaniji jiġu offruti mingħajr perjodu ta' prekluzjoni lill-eksuffiċjali pubbliċi ("revolving doors").

2.3.2. Din l-attività mhux etika u illegali kollha hija ffaċilitata minn għadd ta' fatturi. Din tinkludi impedimenti legali (immunitajiet għall-uffiċjali eletti u statuti ta' limitazzjonijiet); in-nuqqas ta' standards internazzjonali, kodiċijiet ta' kondotta, u linji gwida etiċi u mekkaniżmi ta' twissija adegwati; in-nuqqas ta' trasparenza fit-tehid tad-deċiżjonijiet pubbliċi u kif dan jiġi influwenzat, pereżempju n-nuqqas ta' żvelar minn uffiċjali pubbliċi eletti jew maħtura tad-dhul finanzjarju u attivitajiet barranin, jew il-laqgħat mhux trasparenti ma' persuni li għandhom l-intenzjoni li jinfluwenzaw tali deċiżjonijiet.

2.3.3. Il-korruzzjoni ta' spiss hija marbuta mal-ekonomija informali u mal-kriminalità organizzata. Fil-Valutazzjoni tat-Theddid Gravi tal-Kriminalità Organizzata tal-2013, l-Europol jidentifika madwar 3 600 grupp u netwerk ta' kriminalità organizzata li bħalissa qed joperaw fi hdan il-fruntieri tal-UE u qed jinfiltraw dejjem iktar l-aspetti kollha tal-ekonomija.

2.4. **Il-korruzzjoni hija perċepita bhala problema transnazzjonali kbira u dejjem tiżdied madwar l-UE u internazzjonalment.** Il-korruzzjoni ma tiqafx fil-fruntieri nazzjonali.

2.5. F'Ġunju 2011, **il-Kummissjoni Ewropea** hadet pass importanti biex tindirizza u tiġġieled il-korruzzjoni fl-Ewropa permezz tal-adozzjoni ta' pakkett komprensiv kontra l-korruzzjoni. Dan stabbilixxa **mekkanizmu tal-UE għar-rappurtar kontra l-korruzzjoni**. Fi Frar 2014, ġie ppubblikat l-ewwel Rapport tal-UE Kontra l-Korruzzjoni – COM(2014) 38 final. Hemm il-hsieb li jinharġu rapporti addizzjonali kull sentejn. Dan l-ewwel rapport **għandu l-għan li jniedi dibattitu wiesa' mal-partijiet interessati, inkluża s-socjetà civili, biex jiġu appoġġati l-isforzi kontra l-korruzzjoni u jiġu identifikati modi kif l-istituzzjonijiet Ewropej jistgħu jgħinu biex tiġi indirizzata l-korruzzjoni**. Il-kunċett ta' "partecipazzjoni tas-socjetà" huwa ispirat mill-Artikolu 13 tal-UNCAC.

2.5.1. Ir-rapport jindirizza problemi ta' korruzzjoni speċifiċi għall-Istati Membri individwali u b'mod ġenerali jenfasizza li l-Istati Membri għandhom isahhu l-isforzi tagħhom sabiex jindirizzaw il-korruzzjoni, peress li dawn jittrasponu, jimplimentaw u jinfurzaw b'mod insuffiċjenti d-dispożizzjonijiet ta' strumenti rilevanti internazzjonali u Ewropej.

2.5.2. Żewġ **stharrigiet tal-percezzjoni tal-Ewrobarometru** ġew ippubblikati flimkien mar-rapport: a) il-Barometru Speċjali dwar il-Korruzzjoni u b) l-"Istharrig Flash" iffokat fuq in-negozju.

2.5.2.1. Dawn huma l-punti prinċipali tal-istharrigiet, fejn il-proporzjonijiet kollha jirreferu għan-numru ta' ċittadini/kumpaniji tal-UE li wiegħu għall-istharrig:

- **tliet kwarti taċ-ċittadini tal-UE jaħsbu li l-korruzzjoni hija mifruxa sew f'pajjiżhom**. F'għaxar Stati Membri, iċ-ċifra hija oghla minn 90 %;
- **iktar minn nofs l-Ewropej jaħsbu li l-livell ta' korruzzjoni żdied tul dawn l-aħhar tliet snin**;
- **tliet kwarti tal-Ewropej jgħidu li t-tixhim u l-użu ta' konnessjonijiet ta' spiss huma l-ehfef mod kif jinkisbu ċerti servizzi pubbliċi** (pereżempju fil-kura medika u tas-saħha) **f'pajjiżom**;
- **iktar minn żewġ terzi tal-Ewropej jaħsbu li l-korruzzjoni teżisti fl-istituzzjonijiet tal-UE, u aktar minn nofshom jaħsbu li l-istituzzjonijiet ma jgħinux biex titnaqqas il-korruzzjoni fl-Ewropa**;
- **madwar nofs il-kumpaniji jaħsbu li l-korruzzjoni hija problema għan-negozju**. Kumpaniji tal-istat u s-settur pubbliku, inklużi l-awtoritajiet fiskali u doganali, dehru partikolarment vulnerabbli;
- **aktar minn nofs il-kumpaniji nnotaw li l-korruzzjoni fl-akkwist pubbliku hija mifruxa sew minhabba l-kunflitti ta' interess, il-prattiki mhux trasparenti, u l-favoritiżmu**. L-akkwist pubbliku għall-proġetti u l-kuntratti fl-iżvilupp urban, l-infrastruttura, il-kostruzzjoni u l-kura tas-saħha huwa identifikat bħala partikolarment vulnerabbli għall-korruzzjoni fil-livelli kollha.

2.6. Rapport tal-OECD f'Diċembru 2014 juri li l-iskala tat-**tixhim barrani** għadha għolja b'mod inaċċettabbli. Dan ir-rapport jiddeskrivi aktar minn 400 każ ta' tixhim tal-uffiċjali pubbliċi barranin bejn l-2009 u l-2014. Bħala medja, it-tixhim kien jirrappreżenta 11 % tal-valur totali tat-tranzazzjoni u f'haġna każijiet marbut mal-akkwist pubbliku. Żewġ terzi tal-każijiet sehhew f'erba' setturi: l-industrija estrattiva, il-kostruzzjoni, it-trasport u l-ħżin, u s-settur tal-informazzjoni u l-komunikazzjoni.

2.7. Fir-rigward tal-isforzi biex jiġu protetti **l-interessi finanzjarji tal-UE (il-flus tal-kontribwenti ġestiti mill-UE)**, fl-2013 kien hemm 16 000 każ ta' **irregolaritajiet irrappurtati (madwar EUR 2 biljun) fl-użu tal-fondi tal-UE**, li minnhom kien hemm 1 600 każ frodulent (EUR 350 miljun). Sa mill-2009, l-għadd ta' irregolaritajiet irrappurtati żdiedu bi 22 % u l-valur bi 48 %. Il-falsifikazzjoni tad-dokumenti (probabbli haġna drabi marbuta mal-korruzzjoni) kienet is-sors ewlieni ta' din l-imġiba. Il-Qorti Ewropea tal-Awdituri tal-UE nnotat fir-Rapport Annwali tagħha għall-2013 **użu hażin jew żbalji ta' madwar 5 % tal-fondi mogħtija mill-UE**, l-iktar fil-qasam tal-politika reġjonali, l-enerġija u t-trasport, l-agrikoltura, l-ambjent, is-sajd u s-saħha.

3. Strumenti internazzjonali kontra l-korruzzjoni u t-tixhim

3.1. Apparti l-legalizzazzjoni nazzjonali tagħhom kontra l-korruzzjoni u kontra t-tixhim, l-Istati Membri tal-UE huma parti f'għadd ta' konvenzjonijiet u trattati internazzjonali, u huma konformi mal-legalizzazzjoni rilevanti tal-UE. Kull waħda minn dawn il-konvenzjonijiet għandha l-proċeduri ta' monitoraġġ tagħha stess, li normalment jinvolvu xi forma ta' revizzjoni bejn il-pari.

3.2. L-aktar strumenti u mekkaniżmi internazzjonali importanti għall-ġlieda kontra l-korruzzjoni huma:

- il-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti kontra l-Korruzzjoni (UNCAC);
- il-Konvenzjoni tal-OECD dwar il-Ġlieda Kontra t-Tixhim tal-Uffiċjali Pubbliċi Barranin fit-Tranzazzjonijiet Kummerċjali Internazzjonali;
- il-Konvenzjoni tal-Liġi Kriminali tal-Kunsill tal-Ewropa tal-1999 dwar il-Korruzzjoni; il-Konvenzjoni tal-Liġi Ċivili dwar il-Korruzzjoni.

3.3. L-istrumenti legali l-aktar importanti tal-UE kontra l-korruzzjoni huma:

- l-Artikolu 83(1) tat-TFUE li jipprovdi mandat għall-UE biex tindirizza r-reati serji (u jikkwota fost oħrajn il-korruzzjoni) b'dimensjoni transkonfinali jew Ewropea;
- l-Artikolu 325(4) tat-TFUE li jipprovdi bażi legali għall-miżuri meħtieġa kollha għall-ġlieda kontra l-frodi li taffettwa l-interessi finanzjarji tal-UE;
- il-Konvenzjoni tal-1997 dwar il-ġlieda kontra l-korruzzjoni li tinvolvi uffiċjali tal-UE u l-Istati Membri tal-UE;
- Id-Deciżjoni Qafas (2003/568/ĠAI) dwar il-ġlieda kontra l-korruzzjoni fis-settur privat.

3.4. Il-Konvenzjoni tan-NU kontra l-Korruzzjoni (UNCAC) hija l-aktar konvenzjoni internazzjonali komprensiva. L-Istati Membri kollha tal-UE rratifikaw il-Konvenzjoni, u l-UE hija firmatarja wkoll.

3.5. L-UE adottat direttivi, komunikazzjonijiet u deciżjonijiet qafas li prinċipalment jistabbilixxu standards minimi u jindirizzaw kwistjonijiet li jirrelataw mal-ġlieda kontra l-korruzzjoni u l-frodi: il-frodi fiskali u l-evażjoni fiskali, il-ħasil tal-flus, ir-responsabbiltà soċjali korporattiva, ir-rappurtar dwar tranzazzjonijiet mhux finanzjarji, il-governanza korporattiva, l-akkwist pubbliku u l-awditjar. Il-KESE hareġ opinjonijiet dwar dawn l-inizjattivi tal-UE fuq bażi regolari.

3.6. L-UE introduċiet ukoll dispożizzjonijiet kontra l-korruzzjoni u l-frodi fil-programmi tagħha ta' finanzjament – kemm interni kif ukoll esterni (inklużi l-politiki ta' koeżjoni, reġjonali, tal-agrikoltura, tat-tkabbir, tal-viceinat u tal-iżvilupp).

3.7. Bħala l-ewwel miżura biex jitharsu l-kumpaniji tal-UE li josservaw il-liġi u li jaħdmu fis-swieq ta' pajjiżi terzi, il-prinċipji li jinsabu fil-premessa 65 tar-Regolament 1316/2013 dwar il-Facilità Nikkollegaw l-Ewropa (CEF) u fir-Regola 3.24 tal-BERŻ "Politiki Regoli tal-Akkwist", li titlob għal allokkazzjoni ġusta tar-riskji assoċjati mal-kuntratt, għandhom jiġu inklużi fit-test tal-istrumenti kollha tal-UE li jittrattaw il-fondi tal-UE.

3.8. Mill-2011 'l hawn, il-Kummissjoni Ewropea implimentat, abbażi tal-Artikolu 325 tat-TFUE, **strategġija** komprensiva **kontra l-frodi** CAFS (COM(2011) 376) sabiex ittejjeb iċ-ċiklu kollu kontra l-frodi – il-prevenzjoni, l-identifikazzjoni u l-kundizzjonijiet għall-investigazzjonijiet tal-frodi u sabiex tikseb ripatrijazzjoni adegwata u deterrent, b'sanzjonijiet dissuważivi. Is-servizzi tal-Kummissjoni żviluppaw strategġiji settorjali kontra l-frodi. L-abbozz ta' Direttiva (COM(2012) 363) dwar il-ġlieda kontra l-frodi li taffettwa l-interessi finanzjarji tal-UE permezz tal-liġi kriminali (PIF) huwa wkoll rilevanti.

4. L-awtoregolamentazzjoni – kodiċijiet tal-etika dwar il-korruzzjoni u t-tixhim

4.1. **L-awtoregolazzjoni għandha rwol importanti fil-ġlieda kontra l-korruzzjoni u t-tixhim.** Kulma jmur, il-kumpaniji qegħdin jinkludu dejjem iktar ir-responsabbiltà korporattiva, il-konformità u l-prevenzjoni tal-korruzzjoni bħala parti mill-politika u l-ġestjoni ġenerali tagħhom. Il-kodiċijiet tal-etika ta' kumpaniji individwali huma bbażati prinċipalment fuq linji gwida internazzjonali u settorjali u huma wkoll mistennija li jimplimentaw standards tal-UE relatati (rappurtar dwar informazzjoni mhux finanzjarja, ir-responsabbiltà soċjali korporattiva, eċċ.). L-għan ewlieni ta' kodiċi tal-kumpanija huwa li tiġi promossa l-imġiba etika fl-attivitajiet kollha tal-kumpanija, li l-partijiet interessati kollha jimpenjaw ruħhom u li tiġi implimentata b'mod trasparenti u inklużiv, filwaqt li jiġi indirizzat ukoll fil-kuntest tad-djalogo soċjali.

4.2. **Il-linji gwida** u mekkaniżmi **internazzjonali** ewlenin, li jiddeskrivu l-prinċipji għall-kumpaniji biex tiġi evitata l-korruzzjoni u t-tixhim u jixprunaw l-imġiba etika u t-trasparenza huma:

- ir-regoli tal-Qorti Kriminali Internazzjonali dwar il-Ġlieda Kontra l-Korruzzjoni, il-Linji Gwida dwar l-Iżvelar tal-Infommazzjoni, Manwali eċċ.;
- il-Patt Globali tan-NU; l-10 prinċipji kontra l-korruzzjoni u l-gwida ta' akkumpanjament dwar ir-rappurtar;
- Linji Gwida tal-OECD għal Intrapriżi Multinazzjonali: Rakkomandazzjoni Nru 7 dwar "Combating Bribery, Bribe Solicitation and Extortion" (Il-Ġlieda Kontra t-Tixhim, is-Solleċitazzjoni tat-Tixhim u l-Estorzjoni);
- L-istandard ISO 37001 dwar "Anti-Bribery Management Systems" (Sistemi ta' ġestjoni kontra t-tixhim) (fi thejġija, ISO PC/278)
- Il-Linji Gwida Kontra l-Korruzzjoni tal-Grupp tal-Bank Dinji;
- l-Inizjattiva Globali ta' Rappurtar (GRI, GR 4);
- il-Prinċipji Kummerċjali ta' Transparency International għall-Ġlieda Kontra t-Tixhim eċċ.

Il-linji gwida skont l-industrija fil-livell tal-UE, pereżempju l-industrija Ewropea tal-bini (www.fiec.org, inklużi l-linji gwida rilevanti u dikjarazzjonijiet kongunti), l-industrija estrattivi (www.eiti.org), huma ta' rilevanza ewlenija fis-setturi kkonċernati. L-istess jghodd għal-linji gwida nazzjonali (pereżempju l-Kodiċi Germaniż għas-Sostenibbiltà, il-Linji Gwida għall-Industrija Daniża) li jitqiesu li għandhom rwol sostanzjali sabiex jiggwidaw l-imġiba tal-kumpaniji.

4.3. Il-Parlament Ewropew u l-Kummissjoni adottaw il-linji gwida tal-etika interni tagħhom stess biex jikkomplementaw l-obbligi tal-impjegati ċivili b'segwitu għar-Regolamenti tal-Persunal tal-UE, inklużi l-kodiċi ta' kondotta għall-Kummissarji Ewropej u kodiċi ta' kondotta għall-Membri tal-Parlament Ewropew li jipprovdu linji gwida dwar kif għandhom jiġu ttrattati r-rigali u d-donazzjonijiet, interessi finanzjarji oħra u kunflitti ta' interess. Il-KESE adotta kodiċijiet simili.

5. Osservazzjonijiet fir-rigward tat-thassib tan-negozji u tas-soċjetà ċivili

5.1. Is-sitwazzjoni fir-rigward tal-**korruzzjoni** u l-frodi tal-fondi pubbliċi **fi hdan l-UE hija inaċċettabbli**. Il-konsegwenzi jinwassu ferm mis-soċjetà ċivili u n-negozju. Il-korruzzjoni tinvolvi spejjeż addizzjonali għall-konsumaturi u ambjent incert għall-kumpaniji li josservaw standards tal-etika. Il-KESE jinnota b'dispaċir li l-korruzzjoni u l-frodi huma mifruxa sew fl-Istati Membri tal-UE, kif ukoll l-impenn politiku huwa dgħajef wisq min-naha tal-gvernijiet u l-awtoritajiet lokali biex jiggjieldu b'mod effettiv il-korruzzjoni, inklużi l-implimentazzjoni u l-infurzar insuffiċjenti tal-istrumenti eżistenti internazzjonali, Ewropej u nazzjonali.

5.1.1. Iċ-ċittadini, l-atturi soċjali u ekonomiċi, irrispettivament minn fejn jgħixu fl-Ewropa, huma intitolati li jgħixu f'soċjetà ggvernata b'mod trasparenti u ġust abbażi tal-istat tad-dritt. Il-kriżi finanzjarja u tal-euro wasslet għal kritika dejjem akbar fost iċ-ċittadini ta' korruzzjoni flagranti u **ta' fiduċja li qed tonqos u telf ta' fiduċja taċ-ċittadini** fil-governanza demokratika fil-livell tal-UE, u b'hekk qed jinfirx l-**Ewroxettiċiżmu**. **Is-soċjetà ċivili tistenna** li l-UE u l-Istati Membri jżidu l-isforzi tagħhom fil-ġlieda kontra l-korruzzjoni u l-frodi. Dawk li jiehdu d-deċiżjonijiet iridu jkunu konvinċenti li qed jaġixxu fl-interess pubbliku.

5.2. Għal dawn ir-raġunijiet **il-KESE jimpenja ruħu** fl-isforzi biex tiġi indirizzata l-problema. Huwa **jissodisfa** x-xewqa tal-Kummissjoni Ewropea li s-soċjetà ċivili tkun involuta fil-ġlieda kontra l-korruzzjoni; l-Opinjoni għandha l-għan prinċipali li **tikkontribwixxi** għar-rappurtar li jmiss tal-Kummissjoni kontra l-korruzzjoni (fl-2016) kif ukoll li jkollha sehem fis-**sensibilizzazzjoni**, ixxerred l-infommazzjoni u ttipromovi t-trasparenza.

5.3. **Il-korruzzjoni mhijiex biss kwistjoni ta' integrità u etika iżda wkoll ta' ekonomija, peress li tagħmel hsara lill-ekonomija leċita** – ċirkostanzi u kundizzjonijiet ġusti għall-kummerċ, l-investment u l-kompetizzjoni – u b'hekk taffettwa t-tkabbir u l-kompetittività. Id-data mill-Bank Dinji u l-Forum Ekonomiku Dinji turi li l-kompetittività ekonomika hija korrelata mill-qrib mal-hila tal-gvern li jikkontrolla l-korruzzjoni. Studji wrew li l-kontroll tal-korruzzjoni fl-UE huwa korrelat sew mal-mod faċli li bih isir in-negozju, kif ukoll mal-impatt negattiv tal-korruzzjoni fuq l-investment privat.

5.3.1. Il-korruzzjoni żżid l-ispejjeż għan-negozji peress li l-kumpaniji “nodfa” jirriskjaw li jitilfu kuntratti f'ambjent korrott. Din ixxejjel l-effiċjenza tas-suq intern u b'hekk jista' jkollha impatt negattiv fuq l-isforzi sabiex jintlaħqu l-miri tal-istrategija għat-tkabbir 2020 u biex tittejjeb il-kompetittività globali tal-Ewropa – u b'hekk iddghajef il-possibiltajiet biex jittejjbu l-impjegji u l-benesseri fl-Ewropa, kif ukoll il-kompetittività tal-kumpaniji tal-UE li joperaw barra mill-Ewropa.

5.3.2. **Il-kumpaniji b'kondotta tajba kontra l-korruzzjoni jattiraw l-investituri.** L-immaġni tad-dinja korporattiva hija wkoll fil-periklu meta kumpanija tinstab hatja ta' tixhim u korruzzjoni. Dan mhux biss jagħmel hsara lir-reputazzjoni tagħha stess iżda jiffa' dawl negattiv ukoll fuq in-negozju kollu kemm hu. Il-piż amministrattiv u finanzjarju għan-negozji, partikolarment għall-SMEs għandu, madankollu, jitqies ukoll fid-dispożizzjonijiet dwar il-konformità mal-leġislazzjoni kontra l-korruzzjoni u r-rekwiżiti ta' rappurtar.

5.4. Il-midja tirrapporta regolarment dwar **il-korruzzjoni fl-ogħla livell** f'hafna Stati Membri, bhal f'partijiet ohra fid-dinja. **Il-korruzzjoni politika** (pereżempju b'rabta ma' hatriet, tixhim u l-finanzjament ta' partiti politiċi u kampanji elettorali, l-immanuvrar ta' avvenimenti sportivi), l-aktar **meta jkunu involuti awtoritajiet ġudizzjarji u tal-pulizija, hija perċepita fost iċ-ċittadini bħala li tikkawża hsara serja hafna għas-soċjetà.** Iridu jintemmu kemm din il-prattika kif ukoll il-prattika mifruxa ta' **pagamenti “minn taht”** f'hafna Stati Membri li jaffettwaw il-hajja ta' kuljum taċ-ċittadini. Dawn il-fenomeni fis-soċjetà jidhru li huma bbażati fuq bidla fil-perċezzjoni tal-legalità. Dan għandu jiġi indirizzat: iċ-ċittadini għandhom id-dritt għal stat tad-dritt, governanza u servizzi pubbliċi tajba, li jkunu hielsa mill-korruzzjoni. Hemm bżonn ta' bidla fl-attitudni u l-kultura ta' trasparenza għandha tiegħu post il-kultura ta' korruzzjoni fejn din tkun teżisti. Din għandha essenzjalment tiġi indirizzata mil-leġislazzjoni u tagħmel parti mit-trawwim u l-edukazzjoni.

5.5. Il-KESE **jappoġġja l-miżuri u r-rakkomandazzjonijiet dwar il-ġlieda kontra l-korruzzjoni mill-Kummissjoni Ewropea,** l-isforzi tal-UE kontra l-frodi, kif ukoll l-azzjonijiet tal-Parlament Ewropew, b'mod partikolari l-Pjan ta' Azzjoni 2014-2019 biex jiġu miġġielda l-kriminalità organizzata, il-korruzzjoni u l-hasil tal-flus. Barra minn hekk, ir-rakkomandazzjonijiet fir-rapporti mfassla mill-Grupp ta' Stati Kontra l-Korruzzjoni tal-Kunsill tal-Ewropa (GRECO), in-NU, l-OECD u minn ICC huma indispensabbli u għandhom jiġu kkunsidrati sabiex jissahhu l-politiki u l-attivitajiet kontra l-korruzzjoni tal-UE u tal-Istati Membri tagħha.

5.6. In-nisġa qawwija tal-ekonomiji tal-Istati Membri u l-iskala u l-veloċità dejjem jiżdiedu tal-flussi monetarji transkonfinali jżidu r-riskju tal-korruzzjoni li qed tinfrex fi hdan l-UE. Il-korruzzjoni **saret fenomenu transnazzjonali** u ma tistax tibqa' titqies bħala kwistjoni ta' liġi kriminali nazzjonali. Tista' titqabbel ma' marda infettiva li hadd ma jista' jitqies bħala li għandu immunità awtomatika; tehtieg kura tas-sahha bi skop. L-approċċ frammentat tal-lum irid jinbidel b'approċċ aktar koerenti biex jinkiseb progress sinifikanti. Ir-rapporti tal-Kummissjoni għandhom jindirizzaw din id-dimensjoni b'mod adatt: **il-miżuri kontra l-korruzzjoni jridu jiffasslu u jiġu implimentati fil-kuntest ta' Ewropa dejjem aktar integrata u ekonomija dejjem iktar globalizzata.**

5.6.1. **Il-ġlieda kontra l-korruzzjoni għandha għalhekk tingħata post iktar importanti fuq l-aġenda tal-UE;** l-UE għandha tiegħu rwol aktar prominenti sabiex tippromovi t-trasparenza u tissalvagwardja l-integrità tas-suq intern, ir-relazzjonijiet esterni u l-istituzzjonijiet tal-UE kif ukoll l-infiq. **Għandha titpoġġja enfasi aktar b'sahħitha kontra l-korruzzjoni u l-frodi fil-politiki rilevanti kollha tal-UE,** kemm dawk interni kif ukoll dawk esterni. In-negozju u s-soċjetà ċivili qed jistennu dan l-iżvilupp u **l-Opinjoni tiġbed l-attenzjoni fuq il-htieġa għal tmexxija effettiva u koordinazzjoni mill-UE.** L-UE għandha l-potenzjal li tuża l-piż politiku tagħha biex tippromovi żona fil-livell tal-UE bbażata fuq l-integrità u standards għoljin kontra l-korruzzjoni.

5.7. Mhu mehtieg xejn inqas minn **impenn esplicitu** – patt Ewropew kontra l-korruzzjoni sabiex tinkiseb strateġija kredibbli u komprensiva. Din l-istrateġija trid tiġi **għestita “minn fuq”** u f’dan l-isforz hemm bżonn l-involvement tal-partijiet interessati kollha fil-livell tal-UE, dak nazzjonali u dak lokali.

5.8. **L-Istati Membri jinsabu fuq quddiem nett** fil-ġlieda kontra l-korruzzjoni u l-frodi. L-implimentazzjoni ta’ miżuri b’saħħithom kontra l-korruzzjoni hija r-responsabbiltà tagħhom (fuq kolloxx leġislazzjoni b’saħħitha u awtorità li tiffunzjona kontra l-korruzzjoni għall-ġlieda kontra l-korruzzjoni fil-governanza politika u ġudizzjarja, u l-kriminalità organizzata), kif ukoll il-partecipazzjoni proattiva fil-kooperazzjoni transnazzjonali u fis-sensibilizzazzjoni tal-pubbliku dwar il-ġlieda kontra l-korruzzjoni u l-frodi.

5.8.1. **L-involvement tas-soċjetà ċivili**, inklużi l-assocjazzjonijiet tan-negozju u l-imsieħba soċjali fl-isforzi nazzjonali kontra l-korruzzjoni huwa importanti, fuq kolloxx bil-għan li **titqajjem kuxjenza u tiġi offruta gwida** dwar kif jiġu evitati l-korruzzjoni, il-frodi u t-tixhim. F’dan il-kuntest l-imġiba tal-kumpaniji individwali u tal-awtoritajiet għandha rilevanza sinifikanti. Pjattaformi nazzjonali, pereżempju **l-Punti ta’ Kuntatt Nazzjonali tal-OECD u ċ-ċentri ta’ avukatura u parir legali ta’ Transparency International (ALACs)**, jaqdu wkoll rwol sinifikanti fl-isforzi nazzjonali kontra l-korruzzjoni. Il-**midja** għandha tirrikonoxxi r-rwol u r-responsabbiltà kbira tagħha biex il-pubbliku jiġi ssensibilizzat dwar il-korruzzjoni u l-isforzi kontra l-korruzzjoni fl-Istati Membri.

Brussell, is-16 ta’ Settembru 2015.

Il-President
tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew
Henri MALOSSE
